

Socialförvaltningen

**Remissvar avseende förslag om ändring av övergångsbestämmelsen för
behörighet inom socialtjänstens barn- och ungdomsvård
Dnr. S2018/05720/FST**

Markaryds kommun är remissinstans för ”Promemoria om ändring av övergångsbestämmelsen för behörighet inom socialtjänstens barn- och ungdomsvård”.

Bakgrund

Den 1 juli 2014 infördes krav på behörighet för att få utföra vissa uppgifter inom socialtjänstens barn- och ungdomsvård (prop. 2012/13:175). Enligt 3 kap 3 a § andra stycket socialtjänstlagen (SoL) ska socialnämnden använda handläggare som har avlagt svensk socionomexamen eller annan relevant examen på minst grundnivå i högskolan för utförande av uppgifter inom socialtjänsten som rör barn och unga och som innefattar bedömning av om utredning ska inledas, utredning och bedömning av behovet av insatser eller uppföljning av beslutade insatser. Enligt en övergångsbestämmelse till SoL får dock en handläggare som anställdts före den 1 juli 2014 fortsätta att utföra sådana uppgifter till och med den 30 juni 2019, även om han eller hon inte har svensk socionomexamen eller annan relevant examen.

Arbetet som socialsekreterare med handläggning av ärenden gällande barn och unga som far illa eller riskerar att fara illa är ett av socialtjänstens mest krävande uppdrag och det är viktigt att handläggare har en hög kompetens och erfarenhet. I samband med att socialtjänsten nyligen stod inför sin största utmaning någonsin när ett mycket stort antal ensamkommande ungdomar anlände till Sverige och anvisades till kommunerna blev det tydligt hur sårbar socialtjänsten är när det inte går att rekrytera socialsekreterare.

Socialstyrelsen genomförde under 2016 en uppföljning av lagändringens konsekvenser. Uppföljningen visade att det i praktiken endast var socionomexamen som gav behörighet. En enkätundersökning visade att inom den sociala barn- och ungdomsvården var det ca 7 % av handläggarna som saknade behörighet enligt föreskrifterna. Med bakgrund till detta såg socialstyrelsen över föreskrifterna och nya bestämmelser trädde i kraft den 1 februari 2018. I de nya föreskrifterna tydliggjordes att även andra examina än socionomexamen kan vara behörighetsgrundande.

Akademikerförbundet SSR, Vision samt Sveriges Kommuner och Landsting har framfört synpunkter att många kommuner fortfarande har svårt att rekrytera och behålla personal inom den sociala barn- och ungdomsvården. De har också påtalat svårigheten att validera och komplettera utbildningar.

Det nya förslaget

I promemorian föreslås en ändring av övergångsbestämmelsen. Ändringen innebär att en handläggare som anställts för att utföra vissa uppgifter inom socialtjänsten som rör barn och unga före den 1 juli 2014 och som inte har socionomexamen eller annan relevant examen på minst grundnivå i högskolan ska vara behörig att utföra uppgifterna till och med den 30 juni 2022. Bestämmelsen föreslås träda i kraft den 1 juli 2019.

Bedömning

Socialnämnden i Markaryds kommun instämmer i uppfattningen att det är viktigt att de handläggare som arbetar i den sociala barn- och ungdomsvården har en hög kompetens. Professionen framför ofta önskemål om att socionomutbildningen måste utvecklas och anpassas efter de förändringar som sker i samhället och som gör att arbetet blir allt mer komplext.

Men det är också viktigt att ta socialtjänstens svårigheter att rekrytera lämplig personal på allvar. Då socionomutbildningen enbart finns på vissa högskolor medför det att det uppstår särskilda svårigheter att rekrytera socionomer på de orter som har ett långt avstånd till en socionomutbildning. Däremot kanske det finns likvärdiga högskoleutbildningar på närbelägna högskolor. För att möta svårigheterna att rekrytera personal med hög kompetens till socialtjänstens barn- och ungdomsvård vore det önskvärt att det skapas möjlighet att på ett enkelt sätt komplettera lämpliga högskoleutbildningar med fristående högskolekurser. Det kan till exempel vara kurser inom juridik, psykologi och socialt arbete som anordnas via lärosätena.

Socialnämnden i Markaryds kommun ställer sig positiv till en förlängning av övergångsbestämmelsen för att ge tid för personal att komplettera sin utbildning och ge socialtjänsten möjlighet att behålla erfaren och viktig personal.